

Ελληνικό Διοικητικό Σύστημα

ΔΗΔ 13

Εβδομάδα 1

Μελέτη και δράση της Δημόσιας Διοίκησης

Σημαντική διευκρίνιση

Οι διαφάνειες έχουν δημιουργηθεί, πάνω στην ύλη της θεματικής ενότητας, από το Κέντρο Σπουδών και Εκπαίδευσης Αρνός, με σκοπό να παράσχουμε συμπυγμένες σημειώσεις για εύκολη απομνημόνευση.

Ωστόσο, **οι απαντήσεις σας στις εξετάσεις, δεν πρέπει να είναι λακωνικές**. Αντίθετα, πρέπει να αναπτύξετε, με πλούσιο λεξιλόγιο, ορθογραφημένο και ορθά συνταγμένο κείμενο, που να απαντά στην κάθε ερώτηση.

Για τον λόγο αυτό σας προτείνουμε να μελετήσετε προσεκτικά και το αρχείο με τα 28 sos θέματα διοικητικού δικαίου, ώστε να αντιληφθείτε τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αναπτύξετε τις απαντήσεις σας.

Μελέτη της Δημόσιας Διοίκησης

- Πολιτικές υπηρεσίες:

(Βουλή, Κυβέρνηση)

καθορίζουν τι πρόκειται να συμβεί

λήψη αποφάσεων και έκφραση της λαϊκής βούλησης

- Διοικητικές υπηρεσίες:

(Δημόσια Διοίκηση)

εφαρμόζουν και **εκτελούν** αυτό που έχει οριστεί

εφαρμογή αποφάσεων με τρόπο νόμιμο και συνταγματικά συνεπή.

Διοίκηση

Η Διοίκηση προετοιμάζει και προσαρμόζει την εφαρμογή και εκτέλεση των νόμων και των προγραμμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες, ώστε να προκύψουν απτά αποτελέσματα για τους πολίτες και την κοινωνία.

Στην πράξη η σύνταξη και κατάρτιση των νόμων που τίθενται προς ψήφιση στην Βουλή, προέρχονται από την δημόσια διοίκηση και τους αφανείς υπαλλήλους που γνωρίζουν καλύτερα τις ανάγκες και ζουν τα προβλήματα των πολιτών.

Η Δημόσια Διοίκηση

- περιλαμβάνει όλους τους διοικητικούς μηχανισμούς ή οργανισμούς του κράτους με εξαίρεση των νομοθετικών και διοικητικών οργάνων και αρχών.
- είναι μία επιστήμη που απαιτεί μελέτη και επιτεύγματα, μέσα από τα οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί η παθολογία της δηλαδή η «γραφειοκρατία».
- είναι επιφορτισμένη με την αντιμετώπιση των δημοσίων προβλημάτων.
- είναι οργανωμένη και λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο του νόμου ή τις ρυθμιστικές δομές.

Η δράση της Δημόσιας Διοίκησης

Η δράση της οριοθετείται από συγκεκριμένο κανονιστικό πλαίσιο και περιλαμβάνει τις εμφανείς ενέργειες αλλά και την πιθανή αδράνεια. Εδώ το Σύνταγμα προβλέπει ότι η οργάνωση πρέπει να ακολουθεί το αποκεντρωτικό σύστημα, τις ανεξάρτητες αρχές, την τοπική αυτοδιοίκηση, ενώ λείπει εντελώς η αναφορά στις δημόσιες υπηρεσίες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Πρωθυπουργού προφανώς για την εκτέλεση του κυβερνητικού έργου.

Αρχή της νομιμότητας

- Η Δημόσια Διοίκηση και κάθε διοικητικό όργανο οφείλει να ενεργεί σύμφωνα με το νόμο ή να εναρμονίζεται με αυτόν. Ενεργεί μόνο όταν αυτό ρητά επιτρέπεται ή προβλέπεται και με τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται από το δίκαιο.
- Αντίθετα οι ιδιώτες (και οι επιχειρήσεις) μπορούν να κάνουν οτιδήποτε θέλουν αρκεί να μην απαγορεύεται.

Διακριτική ευχέρεια

- Σκοπός της δράσης είναι να μπορούν οι πολίτες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους.
- Το διοικητικό όργανο είναι δυνατό να κρίνει εάν θα (δράσει) ενεργήσει ή όχι.
- Περιορισμένη ευχέρεια έχει για τον τρόπο (πως) με τον οποίο θα ενεργήσει.
- Ακόμη πιο περιορισμένη είναι η ευχέρεια για το πότε θα δράσει (σε εύλογο χρονικό διάστημα ή εντός προθεσμίας).

Αόριστες έννοιες για την δράση της διοίκησης μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια

(θέματα σχεδιαστικού και αποφασιστικού χαρακτήρα: χρηστά ήθη, κοινή ωφέλεια, οικονομική ανάπτυξη κ.ά.)

Καθορισμένες έννοιες

μικρότερη ή καθόλου διακριτική ευχέρεια

(εκτελεστικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα που δεν επιδέχονται ερμηνείας)

Αρχές καλής και ορθής διοίκησης

1. Προαγωγή του συλλογικού συμφέροντος και ανιδιοτελής άσκηση της υπηρεσίας
2. Χρηστή και έντιμη διοίκηση, άμεμπτη διαχείριση του δημόσιου χρήματος.
3. Ταχύτητα, συνέπεια, συνοχή στην δράση της ΔΔ ώστε να αποφεύγεται η τλαιπωρία, οι αντιφάσεις και οι καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση.
4. Διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των πολιτών ώστε να προάγεται η εμπιστοσύνη τους στο Κράτος και τις δημόσιες αρχές.
5. Η σταθερή, αδιάκοπη και εύρυθμη παροχή των κρατικών υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για τους πολίτες, όπως άλλωστε ορίζεται και στο άρθρο 23 § 2 του Συντάγματος.

Αρχές καλής και ορθής διοίκησης

6. Η **σωστή λήψη μέτρων** ανάλογα με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα ώστε να είναι τα λαμβανόμενα μέτρα πρόσφορα και κατάλληλα, όπως άλλωστε ορίζεται και από το Σύνταγμα στο άρθρο 25 § 1.
7. Η **οργανωμένη και συντονισμένη δράση** της Δημόσιας Διοίκησης, με την απαραίτητη οικονομία και ταχύτητα, αλλά και την χρήση ποιοτικών μέσων ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της αποτελεσματικότητας και η συνοχή του κράτους.
8. Η **αμερόληπτη άσκηση** της Δημόσιας Διοίκησης απέναντι στους πολίτες, η οποία πρέπει να διέπεται από ουδετερότητα, δικαιοσύνη και ισότητα.
9. Η **απόλυτα διαφανής δράση** της Δημόσιας Διοίκησης με επιείκεια και σεβασμό στους πολίτες, προκειμένου να τους διευκολύνει, να τους εξυπηρετεί και να τους προστατεύει.

Διακυβέρνηση

Στον όρο που προστέθηκε πρόσφατα στο λεξιλόγιο της ΔΔ περιλαμβάνονται ευρύτερες έννοιες ακόμη και από την Κυβέρνηση. Αναφέρεται σε **ευρύτερες συνεργασίες για λήψη αποφάσεων** στην οποία συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και όχι μόνο αυτοί που διαθέτουν την εξουσία της νομοθεσίας, δηλαδή πολίτες, επιχειρήσεις, σύλλογοι, οργανώσεις κ.ά.

Σκοπός είναι μέσα από την **καλύτερη συνεννόηση και συντονισμό** να παραχθούν βέλτιστες υπηρεσίες και αγαθά. Η διακυβέρνηση παράγει τα επιθυμητά αποτελέσματα μέσα από την λειτουργία της Κυβέρνησης. Στον όρο της διακυβέρνησης εμπίπτει η διαφάνεια και η λογοδοσία. Η μετάβαση στην «**πολυεπίπεδη διακυβέρνηση**» αφορά την διαμόρφωση και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής, η οποία προέρχεται από την συνεργασία πολλών (δημόσιων και ιδιωτικών) φορέων. Παύει έτσι η παντοδυναμία του κράτους.